



BIELY ZÁKON

Puristický zjav na bratislavskom kopci. Dvaja právnici a kolegovia si postavili exaktne hranatú bielu dvojicu domov s priam leteckým výhľadom na Dunaj.

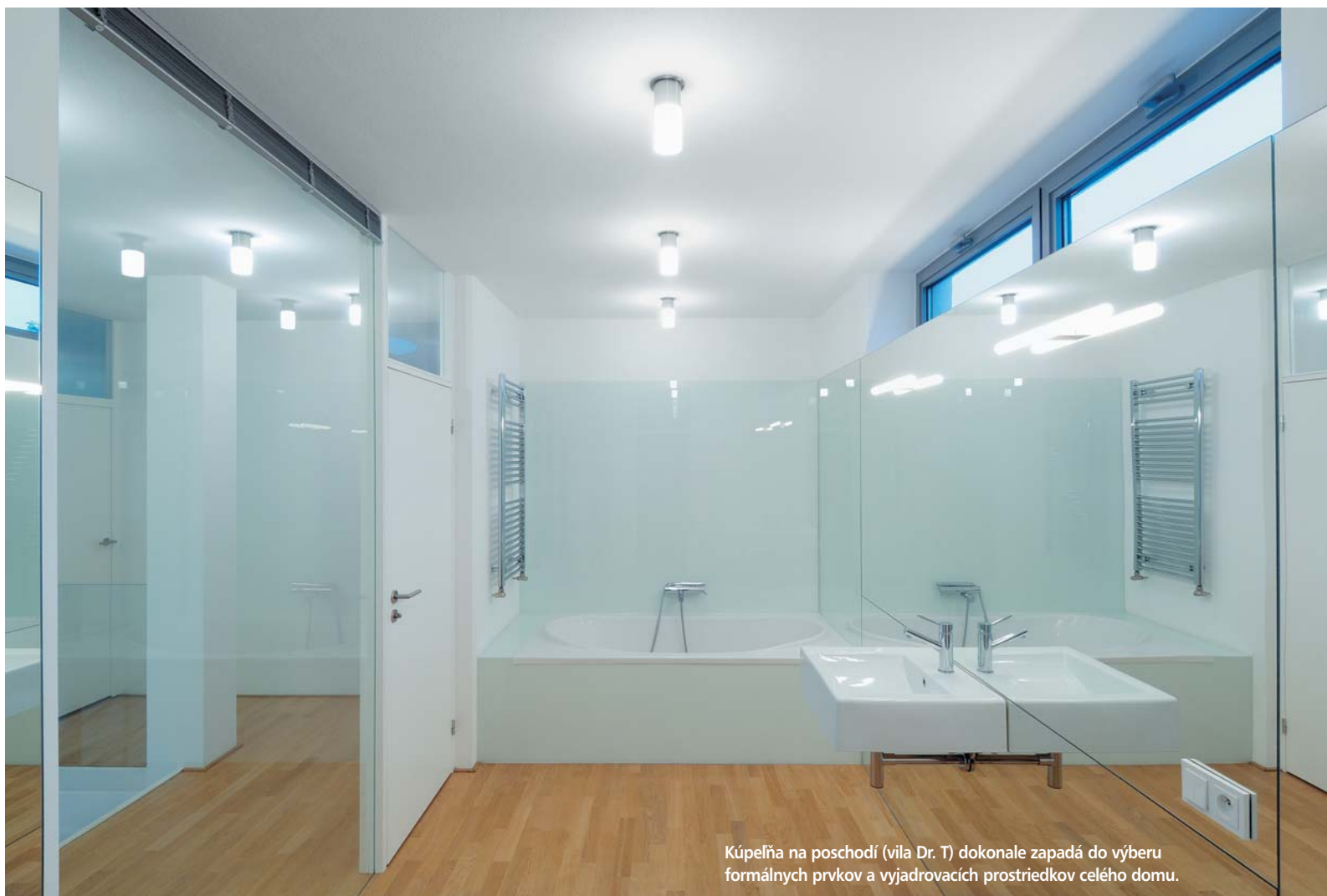
→Text Elena Stoličná →Foto Paťo Safko



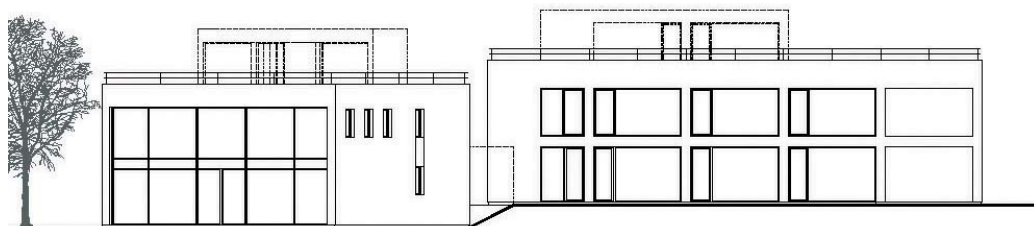
Velkoplošná zasklená fasáda juhozápadného priečelia (vila Dr. T)
patrí v kategórii rodinných domov k najväčším na Slovensku.



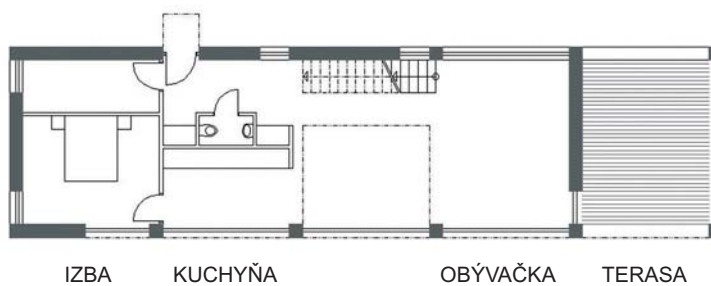
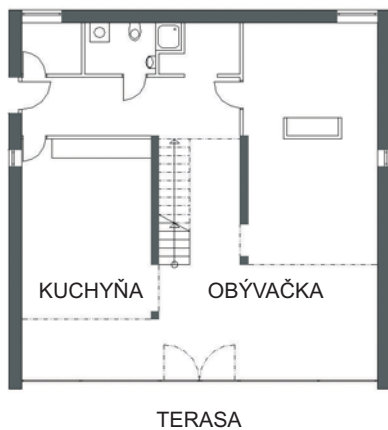
Hlavný obytný priestor (vila Dr. T) je bohatý na rozmanité priehľady a výhľady, ktoré interiér obohacujú o ďalšie dimenzie (kreslo: Fritz Hansen).



Ani jeden z domov neprekročil sedemmiestny rozpočet, nikde nenájdeme naleštené mramory, exkluzívne nábytky či plazmy obrovských rozmerov.



Južný pohľad



Pôdorys prízemia (zľava vila Dr. T, vila Dr. D)



Hlavný obytný priestor (vila Dr. T) čiastočne prekrýva hmota poschodia s veľkým presklením, za ktorým sa ukrýva spálňa s výhľadom na Dunaj (sedačka: Domark).



Hlavnou črtou interiéru (vila Dr. D) je voľný priestor, nábytok tvorí len nevyhnutný funkčný doplnok (kresielko: Fritz Hansen, stôl a stoličky: m studio, svetidlo: Glashütte Limburg).

*Prísny a precízny Zoran Michalčák nasadol na svižnú profesionálnu vlnu hneď po skončení štúdia na FA STU v Bratislave, keď sa na 11 rokov stal súčasťou tímov známych rakúskych ateliérov (Radler & Partner, Ortner & Ortner, Team M - Atelier Geinberg, Manfred Lindorfer). V roku 2002 po návrate do Bratislavy spolu s kamarátom a rakúskym „spolubojovníkom“ architektom Martinom Paškom založil architektonicko-dizajnerský ateliér M Studio, ku ktorému v roku 2005 spolu so Zuzanou Zacharovou pridali aj pozoruhodnú inštitúciu Design Factory. www.designfactory.sk



Ako a kde momentálne bývaš?

V domčeku na stĺpoch medzi stromami.

Ktorého architekta si obzvlášť ceníš?

Mnohých.

Máš obľúbenú knihu?

Spomienky Vladimíra Karfíka (prvá polovica).

Najobľúbenejší cieľ tvojich ciest?

Na mori a v horách, čo najďalej od civilizácie.

Zvykli sme si očakávať, že pred domami na lukratívnych mestských parcelách a navyše od vychytených architektov parkuje približne štvorica áut, z ktorých to najlacnejšie nestojí menej ako milión. Do istej miery je to v poriadku. K domu za minimálne osemeifernú sumu predsa patrí adekvátny vozový park. Medzi blaženými majiteľmi týchto nehnuteľností sa však len zriedka vyskytujú vážené, tradičné profesie vyžadujúce nemalé nároky na vzdelanie, ako to bolo v časoch počiatkov modernej architektúry. Mestské vilky nepatrili len podnikateľom, takmer v rovnakej miere si prednosti takéhoto bývania užívali aj lekári, právnici či profesori. Isto, naša spoločnosť sa medzitým niekoľkokrát prevrstvila a štandard tzv. strednej vrstvy absolvoval neblahý vývoj. Kde-tu sa však objavujú nové pozitívne signály návratov k pôvodným „dobrým zvykom“, keď v najlep-

šej štvrti mesta bývali spoločensky najvýznamnejší ľudia. Do tejto kategórie by nepochybne mohla patriť aj dvojica bielych domov v Bratislave od architekta Zorana Michalčáka, ktorú postavil pre dvoch profesijne i súkromne spriatelenejších právnikov. Ich výstavbe predchádzalo poriadne dlhé obdobie práce pri získaní vyhladeného pozemku, ktorý pôvodne slúžil nenápadným víkendovým záhradám. Nenachádzali sa priamo pri ceste, takže aj dnes po všetkých zásadných zmenách na pozemku vládne veľmi príjemný pocit zvláštnej utajenosti a bezpečia. K parcele v tvare nepravidelného L vedie spoločná úzka cestička známa len pre „zasvätené“ návštevy. Toto odrezanie od bežnej cestnej prevádzky, i keď nejde o žiadnu rušnú ulicu, jednoznačne umocnilo plné vnímanie všetkých architektonických zámerov a najlepších stránok slnečného svahovitého pozemku s neobyčajným výhľadom.

Hoci oba domy nezaprú svoj spoločný projekčný pôvod, každý z nich je iný. Jeden má pôdorys užšieho obdĺžnika a prekvapí svojou len 5-metrovou šírkou, ktorá neuberá nič z kvalít obytného priestoru. Druhý stojí na symetrickom štvorcovom pôdoryse. Každý z nich má svoje vlastné záhradné predpolie, na ktoré hľadí z veľkého juhozápadne orientovaného presklenia hlavných obytných častí. Tvar pozemku a najmä umiestnenie oboch domov umožnilo vytvoriť súkromie bez striktného ohraničovania plotom alebo stavebnými úpravami. Oba domy však spája čistý rukopis Zorana Michalčáka, a to nielen vo výtvarnom poňatí, ale aj v nanajvyš racionálnej vnútornej skladbe. Michalčák tento pôdorysný a priestorový model rozvinul a zveľadil vo viacerých realizáciách na Slovensku i v Rakúsku. Vždy sa pohybuje len v prísne pravouhlom rastri s maximálnym, priam klasickým citom pre proporcie. Jeho



Všetky obytné miestnosti (vila Dr. D) majú priamy vizuálny kontakt so záhradou.

Architekt Zoran Michalčák sa vždy pohybuje v prísne pravouhlom rastri s maximálnym, priam klasickým citom pre proporcie.

domy sú zásadne biele, pretože vtedy najlepšie vyniknú presné línie a detaily, ktoré Michalčák dôsledne cizeluje bez ochoty ku kompromisom k nepresnostiam stavebnej výroby. Aj dispozície, v ktorých sa rád pridŕža istej vnútornej symetrie, zrkadlia jeho náklonnosť k poriadku a jasným pravidlám. V každom z domov hneď po prekročení prahu inštinktívne viete, kam ísť a kde sa čo nachádza. A to nie je schéma, ale krásna, perfektne fungujúca istota. Na prízemí je zvyčajne pri vstupe do domu technické zázemie, WC a kúpeľňa, smerom k presklenej

fasáde sa potom rozvíja kuchyňa a v ďalšom pláne otvorená obytná hala s nadväzujúcou terasou po celej dĺžke priečelia. Na poschodie vedie jednoramenné schodište, v jeho susedstve je vždy kúpeľňa a po stranách sú priestranné spálne, ktorým nechýba priamy vizuálny kontakt so záhradou a neraz aj s obývačkou prostredníctvom veľkého interiérového zasklenia. Michalčák rád pokračuje aj na strechu domu v najlepšom zmysle funkcionalistickej tradície, kde umiestňuje terasy s krytým sedením a výhľadom na blízke koruny stromov či vzdialené horizonty. Na

oboch právnických vilkách je okrem zrejmych prvotných kvalít architektúry príznačivé ich finančné pozadie. Ani jeden z domov neprekročil sedemmiestny rozpočet, nikde nenájdeme naleštené mramorové obklady, exotické dlažby, exkluzívne sedačky z milánskych showroomov či megaplazmy. Časť nábytku dal architekt vyrobiť podľa vlastného návrhu alebo vyberal z produkcie slovenskej značky Domark. A ani tu nemusel myslieť na kompromisy. Jednoduché, pravdivé a reálne spolu vytvorilo hodnoty, ktoré svedčia architektúre i tým, ktorým slúži. ■